

časa, stopiti korak naprej, ko sem naenkrat slišal obupen krik in sedaj v francoskem jeziku:

»Oh, morilci, rablji, banditi!« Pridušen krik je utihnil.

Deset minut kasneje, ko sem se po fotografiranju vračal nazaj v svojo celico, sem videl vrata poveljnikovega vhoda zaprta. Bilo je tiho. Kdo je bil nesrečnež? Kakšna je bila njegova usoda? Ali so na francoskem poslaništvu samo slutili, kaj se je godilo? — Lahko ugotovim samo to, da se je to zgodilo v ječi št. 14. na Lubjanki v Moskvi, med 10. in 14. oktobrom 1925. Ne morem biti točen, ker smo v ječi zgubili vsak pojem za čas in le s težavo je bilo mogoče naknadno se spoznati v koledarju. Ta datum pa bo mogoče komu služil, da razsvetli to skrivnost.

Isto noč pred jutranjim svitom so me zbudili in me premestili s prtljago in 40 drugimi jetniki v ječo »Butyrkie«, kjer sem ostal šest mesecev. Spoznal sem to ječo natančno, ker sem bival po vrsti skoraj v vseh oddelkih.

Opisal bom ne samo take oddelke, ki jih kažejo inozemskim odposlancem, temveč tudi tiste, ki ostanejo nedostopni in kjer se dogajajo take reči, da človeka pretresa groza.

Poveljnik te ječe se je imenoval Adamson. Bil je bivši hotelski vratar v Rigi, po naravi okruten, ki je meseca aprila 1925 ob priliki gladovne stavke v ječi v Butyrkih lastnoročno zadavil več jetnikov vpričo drugih. Podčrtavam, da je del ječe, kjer so se nahajali preiskovanci in katerih spisi so bili v rokah preiskovalnega sodnika, nedostopen vsakemu inozemcu.

(Nadaljevanje sledi.)

Bolne žene dosežajo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar čisto učinkuje izvanredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove« voda ugotovili z lastnimi preiskavami. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

GOSPODARSTVO

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 363

Neposredni davki so prinesli naši državi lani 2005.8 milijonov dinarjev, leta 1928 pa 1774.1 milijonov dinarjev, torej lani za 231.7 milijonov dinarjev več nego predlanskem. Po posameznih pokrajinah se donos razdeli sledeče (v milijonih Din; v oklepajih podatki za leto 1928):

Srbija in Črnagora	694.6	(506.6)
Vojvodina	429.6	(456.0)
Hrvatska in Slavonija	430.2	(342.7)
Slovenija	212.2	(205.1)
Bosna in Hercegovina	183.1	(202.5)
Dalmacija	55.8	(58.5)

Največjo korist je imela od novega davčnega zakona Bosna, potem tudi Vojvodina in Dalmacija, nasprotno pa se je izredno zvišal donos tudi v Srbiji in v Hrvatski. V Sloveniji je povečanje manj znatno.

II. vinarski kongres in občni zbor Vinarskega društva za Dravsko banovino se bo vršil dne 28., 29. in 30. maja 1930 v Ljutomeru. Razpored: 28. maja, sredo: Ob 15. uri (ob treh popoldan) seja glavnega odbora Vinarskega društva in delegatov podružnic v dvorani hotela Zavratnik v Ljutomeru. — 29. maja, četrtek (praznik): Vinarski kongres in občni zbor Vinarskega društva v Sokolskem domu v Ljutomeru. Začetek ob 8.30. — 30. maja, petek: Izlet. 1. Ogleđovanje vinogradov. Ob pol 9. uri iz Ljutomera čez Presiko, Strmec, Kalvarijo in Mrzlo polje v Jeruzalem, tu obed; popoldan pa čez Svetinje v Ivanjkovce, tu na vlak, odnosno čez Radomerje (Miklošičev dom) v Ljutomer na vlak. 2. Ogleđovanje banovinske trsnice in drevesnice v Kapeli, šampanjskih in vinskih kleti Clotarja Bouvierja v

Gornji Radgoni. Ob pol 9. uri z vlakom iz Ljutomera do Slatine Radenci, od tod v Kapelo in potem v Gornjo Radgono in tu na vlak. Prijave za prenočišča 28. in 29. maja in izlet v Jeruzalem sprejema Vinarska podružnica v Ljutomeru, za izlet v Kapelo in Gornjo Radgono pa Vinarska podružnica v Gornji Radgoni. Izletov se morejo udeležiti samo tisti, ki so se do 25. maja 1930 prijavili Vinarski podružnici v Ljutomeru, oziroma v Gornji Radgoni. Za izlet v Kapelo in Gornjo Radgono bodo na postaji Slatina Radenci vozila po zmerjeni ceni na razpolago. Dne 29. maja 1930 po kongresu in občnem zboru se vrši ob 14. uri na Cvenu pri Ljutomeru občajna spomladanska konjska dirka, na katero so vsi udeleženci Vinarskega kongresa vabljeni. Po dirki je sestanek kongresistov v gostilni Rajh na Motl, zvečer ob 21. uri pa v gostilni na Triglavu v Ljutomeru.

Tečaj za pridelovanje krme se vrši na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v četrtek, dne 22. maja. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. ure dopoldne in od 14. do 17. ure popoldne.

Izvoz iz naše države v letošnjem prvem četrtletju. V prvem četrtletju smo uvozili 298.360 ton v vrednosti 1740.5 milijonov Din, izvozili pa smo za 1696 milijonov Din. Čeprav se je naš letošnji izvoz v prvem četrtletju povečal nasproti lanskemu izvozu za 386 milijonov Din, vendar je ostala naša trgovinska bilanca pasivna, ker se je istočasno dvignil uvoz za 91 milijonov Din. Navzlic pasivnosti pa je bila letos naša trgovinska bilanca znatno boljša nego prejšnja leta, kajti pasivnost je znašala le 44.5 milijona Din nasproti 339 milijonom v prvem četrtletju preteklega leta in 542 milijonom leta 1928.

Kmetovalci bližnje in daljaje okolice Slovenjgradca, pozor! V nedeljo, dne 18. maja tega leta se bo vršila od 10. do 12. in od 1. do 4. ure v kinodvorani v Slovenjgradcu velezanimiva in poučna kmetijsko-gospodarska kinopredstava,

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Grofica se ni ustrašila tajnega gosta, takoj je vstala, stopila naprej ter podala roko lovcu, ki jo je spoštljivo poljubil.

»Mož omahljivosti,« je začela grofica, »že sem mislila, da sem dopotovala zaman iz Čakovca v Rače. Ali veste, da čakam že od prvega mraka, sedaj pa kaže ura že deseto uro.«

»Oprostite, draga Katarina, če sem vas pustil predolgo čakati,« odvrne ta, »pot iz Konjic je dolga in vrh tega še slaba. Ker so povsod ogleđuhi, sem se moral poslužiti te krinke ter čakati do mraka. Takrat se služinčad zabava med seboj in se ne briga dosti za došle.«

Po teh besedah je vrgel dozdevni lovec klubuk na tla, si odvezel dolgo brado, slekkel zeleno lovsko suknjo. V tem trenutku je stal grof Ivan Erazem Tatenbah v zlatoobrobljenem jopiču ter z zlato težko verižico okoli vratu pred grofico.

»Zopet te vidim,« nadaljuje grof, »ti ženska

21

mojega srca. Ana Katarina je spolnila mojo vročo željo ter me je s svojim prihodom v mojo hišo napravila najsrečnejšega na svetu.«

Katarina Zrinjska je odtegnila roko njegovim strastnim poljubom.

»Ne tako razburjeno, grof Tatenbah,« je rekla, »nisem prišla, da vas zopet vidim, nisem prišla zaradi sladkih besed, s katerimi ste mi ponovili zatrdilo svoje gorke ljubezni: Ana Katarina Zrinjska je prišla v Rače, da vpraša, ali je grof Tatenbah pozabil na vse načrte, katere smo zadnjikrat zasnovali v Čakovcu.«

»Katarina,« vzklikne grof, »ali naj v prvem trenutku najinega svidenja po večmesečni ločitvi kličem zopet duhove, katerih ne morem več ukrotiti, če jim je dana prosta pot.«

Te besede so izzvale zaničljiv posmeh na ustih lepe gospe.

»O, glejte vendar moža dejanja,« vzklikne, »v besedah tako mogočen, v dejanju pa tako ozkosrčen, kadar pride ura ločitve.«

»Grofica,« odvrne Tatenbah, »vaše besede so trde ter polne očitkov. Vi vendar dobro znate, da sem bil zelo zaposlen, zaradi tega nisem mogel kaj posebnega storiti, med tem so prevzeli moji prijatelji ta posel.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memoranda, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Koropiška c. 8

h kateri imajo gospodarji, gospodinje in kmečki fantje prost vstop. Posamezne slike in dejanja bo tolmačil in pojasnjeval okrajni kmetijski referent. Kmetovalci, udeležite se v čimvečjem številu gospodarske prireditve, ker take še ni bilo v Slovenjgradcu!

Lovci, pozor na šojjo (šego)! Češki nadšumar Vaso Durman piše: Da so šoje dobrih pticam opasne, o tem sem se že parkrat prepričal. Minulega leta sem počival na koncu češpljevega vrta, kjer so si spletle na eno drevesce gnezdo taščice. Naenkrat čujem pronikav glas mladičev; ozrem se, kaj to znači? Dve šoji sta napadli gnezdo, vsaka je zgrabila po svojega mladiča ter se pripravili na odlet. Ta hip prifrotata starša in se junaško vržeta na sovražnika, da ubranita svoj dom in svoje potomce. Zapazivši ta obupni boj, skočim po svojo dvocevko ter na mah ustrelim enega izmed zlodejcev. Drugi pa je s plenom pobegnil. Naslednjega dne se odpravim prežat še na drugo šojjo in ustrelil sem jo, ko je upravkar nameravala ponoviti včerajni zločin. Nekoliko dni zatem čujem nekega dne iz grmovja zopet presunljivo čivkanje in borbo penic. Stopim bližje, a zopet uzrem tukaj šojjo, ki je planila na mladiče v gnezdu v času, ko sta starša prihajala z živežem. Mene opazivši, zgrabi šoja najbližnjega mladiča in ga odnese. Starša sta nekoliko časa sledila vriščanju, toda zločinka je izginila v hosti. Sedem za grm v radovednosti, se li šoja vrne še nemara po drugega mladiča? A glej! Ni minilo niti četrt ure in bila je tu, hotoč gnezdo vdružit spleniti. Razume se, da ji je moja dvocevka nakano prestrigla. Ta dva slušaja svedočita, da so šoje pticam pevkam, kakor tudi manjšim čveteronožcem nevarne. Zato lovci: pozor na šojjo!

Morje, ki bo izginilo. Holandska država že dela 10 let z modernimi pripravami, da bi izsušila takozvano Zuider morje in bi dobila na ta način 225.000 hektarjev najbolj rodovitne zemlje. — Dosedaj so izsušili »Wieringer-Meer-

Polder« in so pridobili 20.000 hektarjev. Za izsesavanje vode so napravili sesalne mline. Vsako minuto dvignejo 400 kubikov vode z ribami vred iz Wieringer morja v Zuidersko morje. Sesalke delajo noč ter dan in površina Wieringer morja se znižuje dnevno za 2 cm. V Zuiderskem morju so napravili umeten otok, ki je dolg 2 in pol km in širok 500 metrov. Na otoku, ki se imenuje »Breezand« je nastanjenih po barakah 1000 delavcev ter uradnikov, 2 obrtnika, en pek in en brivec.

Kapela. V nedeljo, dne 18. maja se vrši po rani službi božji pri Kapeli p. Slatina Radenci v prostorih tukajšnje osnovne šole čebelarstvo predavanje, ki ga bo imel čebelarstvo strokovnjak iz Celja, Predavanje se bo vršilo dopoldne in popoldne. Vsi čebelarji in drugi zanimanci se vladno vabljo.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, telefon št. 23-58. Najmodernejši urejen za operacije. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, infrardeča žarnica. Cene zmerne. 581

Kultura naroda se meri po količini vporabljenega mila. Toda ne samo po količini, temveč tudi po kakovosti. Za napredno hišo pridejo v poštev samo Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote v 7 prekrasnih vrstah: milo iz liličnega mleka, liličine kreme, iz rumenjaka, glicerino, boraksovo, katanovo, brivsko — eno bolje od drugega, toda vsa neškodljiva! Po pošti: iz lekarne Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341.

Največji uspeh v življenju je pogostoma odvisen od ene same minute. Na vsakem polju igra odločilno vlogo »točnost«, in radi tega so postale sanesljive ure tako zaželjene. Ravno radi njihovega zanesljivega stroja imajo tudi Suttnerjeve ure tako veliko vrednost v kljub temu, da se jih lahko zelo po ceni nabavi, ker danes se dobi prava švicarska Suttner ura za 44 Din, dalje zapestna ura že za 98 Din pri strokovni urarski tvrdki H. Suttner v Ljubljani št. 992. Tvrdba pošilja svojo veliko ilustrirano domačo knjigo ur tudi našim čitateljem popolnoma brezplačno, ako jo zahtevajo.

KARL MAY — 5. zvezek,

» katerim se začne knjiga: »Po divjem Kurdistanu«, je izšel v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane Din 13.—.

Iz mednarodnega vinskega trga.

V Avstriji kupujejo doma in iz inozemstva le najpotrebnejše količine vin. Starega vina imajo Avstrijci še precej na prodaj.

Istotako ponujajo na Madžarskem vinski producenti svoj pridelek, ker rabiijo denar za spomladansko obdelovanje.

Čehoslovaška vinska trgovina si želi enotni vinski zakon. Ta zahteva je tem nujnejša, ker se trudijo sadjarji, da bi dosegli svoj lastni enotni zakon. Je pač razumljivo, da se bojijo vinski trgovci zakonsko dovoljene uvedbe umetnih vin iz sadnih moštov.

Stanje vinogradov v Nemčiji je zadovoljivo, ker zavirajo hladne noči prenegel odgon. Letnik 1929 je dober in ga prištevajo ponekod med boljše. Nemški vinogradniki pa tudi trpijo na suši od strani večjega konzuma. Kakor pri nas si pomaga nemški vinogradnik z vino-točem

Reka, ki ima precej razvito vinsko trgovino, računa na njen poboljšek, ker je bila reška luka proglašena kot prosta. S to proglasitvijo bo padla carina. Zadnji čas prihajajo na Reko velike količine ruskih vin, kojih kakovost hvalijo.

Na Italjanskem so po nekaterih pokrajinah vinske cene poskočile, ker pričakujejo vinski producenti pospeševanje vinogradništva od strani vlade. — Vreme je letos za razvoj vinogradov precej ugodno. Izvoz je slab. V Siciliji je malo povpraševanja po vinih in tudi poraba doma je padla.

Vinske cene na Francoskem so precej nazadovale. Producenti bi radi prodali svoje zaloge v očigled povoljnemu stanju letošnjih vinogradov, a kupcev ni od nikoder. Zakon o destiliranju vina je razglašen, vendar manjkajo še pravilniki, ki bi raztolmačili posamezne zakonske člene. Cene se gibljejo za 8 do 11 gradna vina od 7.50 do 9 pri stopnji. Mraz je napravil veliko škodo

»In vi jim to prepuščate,« poseže vmes grofica ter se smehlja, »seveda vas čakajo sedaj druge dolžnosti, katere morate spolniti, da se dvignete na lestvici ugleda ter moči, moj bolni gospod vladni svetnik!«

»Torej že veste, Katarina,« reče grof ter ves zarudi v obrazu, »torej veste, da me je imenoval cesar za vladnega svetnika.«

»In da hočete,« nadaljuje grofica, »ostati zvest služabnik države ter opustiti velike načrte mogočnosti in slave in vse upe na ustanovitev samostojne dežele, katere vladar bi postal vaš rod. Da, hočete celo, ker mislite ostati ljubljeneč gospodov na Dunaju, izročiti svoje prijatelje krvniku.«

»Katarina,« vzklikne grof, »kako slabo mislite o meni!«

»Zato pa delajte,« reče grofica ter se ponosno dvigne, »dejanja, dejanja hočem videti, vi mož dvoma in omahljivosti!«

»Še ni prišel čas,« odvrne grof, »vi ne poznate celega našega načrta, Katarina, mi moramo čakati.«

»Dokler bo prepozno,« poseže vmes grofica, »ali mislite, da Ana Katarina Zrinjska ne ve za tajne načrte? Vedite, da je ona bifa, ki je navdu-

šila na zadnjem zborovanju zaveznikov v Čakovcu omahljive moče in ki postane Devica Orleanska, katera če nositi zastavo pred veliko armado bojnikov za svobodo, dokler ne bo ležal Nemeč premagan pred nogami Ogrov in Hrvatov.«

»Grof Tatenbah je strme gledal to ponosno gospo. Še bolj dražestna se mu je zdela v svoji jezi, še bolj lepa kakor poprej; toda kmalu je povesil svoje oči ter gledal proti tlom.

»Tvoje besede, lepa žena,« reče čez nekaj časa, ne da bi se upal pogledati v ognjevite oči, »so kakor ugašajoč ogenj, tvoje navdušenje za stvar svobode je tako lepo, kakor si ti sama. Žena dejanja, ne pozabi, da me more lestvica, po kateri me hočeš voditi do višočine slave in moči, privedi tudi na morišče. O, da bi mi hotel dober duh razgrniti zagrinjalo prihodnosti ter mi povedati, kakšen bo konec boja, ki ga hočem začeti, če se pridružim stvari svobode za vašo Ogrsko.«

»Glej ga,« reče grofica s porogljivim nasmehljajem, »mož dvoma in neodločnosti zahteva od usode zagotovilo, da se mu nič ne zgodi, ter hoče brati v zvezdah, ali je poklican za vladarja, ne da bi skušal sam poseči po kroni, ki mu je namenjena.«

»Vi me zametujete,« odvrne grof s skoraj bo-

Ste naročeni na knjigo
»NEDELJA«?

Izbija vsak teden? prihrani vsakokratni nedeljski evanجيل in rasko ter druge produkte vsake danke, razen tega pa tudi lepo povest »Orzoci naše ljube Gospe« in midno zgodbice za deca. Stane mesečno le 2.— Din (letno 24.— Din). So darna si naročite. Nedejlo po dostavnici na nasledov: **URBAVA NEDELJE, MARIBOR, SLOVENSKEGA TRGA 13.**

v pokrajina Bourgogne ter Lyon. V pokrajini Touraine sta zelo poškodovale vinograde silen vihar in toča.

Španske vinogradnike je zaščitila vlada s posebnim zakonom. Radi te zaščite so producenti vinske cene tako dvignili, na sta nakup in izvoz nemogoča.

Uvoz vin na Angleško se je v zadnjem četrtletju dvignil. Angleži so popili v zadnjih 4 mesecih 180 tisoč hektolitrov vin in za 45 tisoč hektolitrov več nego lansko leto v istem času. Največ je uvozila Portugalska 70 tisoč hektov, kar pomeni dvig za 20 tisoč hektov. Iz Francije je došlo 30 tisoč hektov, iz Španije 28 tisoč in iz Avstralije 26 tisoč hektov.

Francoski podtajnik za tujski promet Gerard je izjavil francoskim vinogradnikom, da bo uvoz vin v ameriške Združene države dovoljen po preteku dveh let.

*

Jugoslovanski trg. Kako je z našo slovensko štajersko vinsko trgovino, čuti jo žalibog vinogradniki sami prebrdko. V naslednjem hočemo objaviti par beležk glede vinogradništva ter vinske trgovine iz južnih vinogradnih krajev naše države. Banaški vinogradi so prezimili dobro, oči so zdrave in prerez pri rezi lepo zelen. Spomladansko obdelovanje je končano in povsod se vrši kop. Veliko starih vinogradov je bilo na novo regulanih. Za težake plačujejo po 25 Din brez oskrbe. Vreme je bilo preveč suho in za april prevročje. V zimskih mesecih se je gibala vinska trgovina v zelo ozkem krogu. Povpraševanje po banaških vinih je oživelo v aprilu, ker je bilo prodanih nekaj cistern na Čehoslovaško. Zaloge novih vin (10 do 11 procentnih) so zmerne, tudi boljših starih vin je malo, velike zaloge lažjih starih vin. Radi pomanjkanja demarja ponujajo producenti svojo robo. Spomladi je bilo veliko povpraševanje po cepljenih trtjah, katere so prodajali posestniki trtnic precej visoko. — Vinska trgovina je zadnje dni nekoliko oživela v Beogradu in to pred-

vsem pred velikonočnimi prazniki, ko je uporaba vina večja. V Beogradu prodajajo vina predvsem v zaprtih steklenicah in sicer po 8 do 10 Din 1 liter. Močna so ta vina 9 do 11. Dalmatinska vina po 11 do 13 Malligand je dobiti po 11 do 12 Din 1 liter. Ponudbe iz cele države so velike, le kupce je dobiti presneto težko. — Na dalmatinskem vinskem trgu vlada popolno zatišje. Nekaj malenkostnih zalog je bilo prodanih v severne kraje naše države, v inozemstvo ni bilo izvoženega vina že nekaj mesecev prav nič. V Šibeniku in okolici in na srednjih dalmatinskih otokih so se vinske cene utrdile, po drugod se spreminjajo. Povprečno po kvaliteti so cene te-le: bela vina 18 do 23, opolo in rdeče vino 17 do 20, boljše sorte 25 do 27 Din po alkoholnem gradu ter hektolitr. V Šibeniku ter okolici stane hektoliter belega vina 400 Din, rdečega 250 do 300 Din. Po sortiranih dalmatinskih vinih ni prav nikakega povpraševanja.

*

Bolj redek škodilivec sadnega drevja.

V Pekrah pri Mariboru so odkrili te dni opasnega škodljivca sadnega drevja, o katerem so prvotno domnevali, da je nekaj za naše kraje novega. O sadnem škodljivcu v Pekrah je napisal svoječasni oskrbnik v Loki pri Žusmu g. Franjo Germ v graški list »Tagespost« od 14. junija 1914 to-le: »Pri obrezovanju na novo zasajenega jabolčnega drevesca se je to prelomilo preko sredine. (Drevesce je bilo zelo lepo in na zunaj zdravo.) Ko sem iskal vzrok, sem zadel na mestu preloma na obročkasto brazdo, da je imelo deblo oporo le še na skorji ter nekoliko na sredini. Deblo sem prerezal še navzgor in sem našel majhnega črnega hrošča. Ker mi ni bila znana do tedaj ta vrsta drevesnega škodljivca, sem poslal hrošča z nekaterimi deli poškodovanega drevesca poljedelsko bakterijološkemu zavodu za rastlinstvo na Dunaj. Za-

Din 110, budilca Din 65, 75, sidna ura Din 130. Samo proizvođači prvih švicarskih tvornic Velika izlaba veriže, uhanov, prstanov in tisoč drugih predmetov. Za ure triletna garancija. Zamenja se, kar ne ugaja ali pa vrne denar. Trgovski dom R. Stermečki, Celje št. 24. Dravska banovina. 107-8

Bodi tačen!

Ob vsaki priliki v življenju se to zahteva od nas in tej zahtevi moremo samo tedaj zadostiti, ako imamo dobro izdano in točno uro. Da si takšno uro lahko nabavite, pišite takoj dopisnico VELETRGOVINI STERMEČKI v Celju, ki vam bodo priposlala veliki ilustrirani katalog z več tisoč slikami popolnoma zastonj.

Nikel „Ostara“ žepna ura Din 48, „Roskopf“ Din 108, srebrna z enim pokrovom „Vigilant“ Din 235, z dvojnim pokrovom Din 275, damska zapestna ura nikel Din 110, budilca Din 65, 75, sidna ura Din 130. Samo proizvođači prvih švicarskih tvornic Velika izlaba veriže, uhanov, prstanov in tisoč drugih predmetov. Za ure triletna garancija. Zamenja se, kar ne ugaja ali pa vrne denar. Trgovski dom R. Stermečki, Celje št. 24. Dravska banovina. 107-8

vod je uvrstil škodljivca med neenake lubadarje (Borkenkäfer). Ker novo zasajena drevesa našega sadovnjaka, krog 120 po številu, niso kazala nikakega življenja, je bilo prvotno vse prepričano, da je temu kriva zelo ostrazima. Pri natančnem pregledu smo našli na vsakem deblu 6 do 8, da, celo 15 malih luknjic, deloma kar spodaj, mestoma višje. Ko sem od luknjice zaznamovano mesto prelomil, sem našel po dva hrošča z ličinkami. Naš na novo zasajeni sadonosnik je bil uničen. Ker o tem opasnem škodljivcu ni bilo nikjer nič pisanega, bi bilo zanemivo zvedeti, ali ni morda napadel še drugih drevesnih nasadov. Drevesca za naš sadonosnik smo prejeli iz okrajne drevesnice v Šmarju pri Jelšah. Poljedelsko-bakterijološki zavod za rastlinstvo na Dunaju mi je poslal izrezek iz avstrijskega poljedelskega »Wochenblatt«, Dunaj I. s sledečo vsebino: »Da iztrebimo lubadarje iz sadonosnikov, moramo težje napadena drevesa izkopati in skorjo takoj sežgati. Ravno tako je treba težje napadene veje odžagati in jih uničiti. Pri manjših napadih je mogoče drevesa rešiti na ta način, da zadelamo od hroščev izvrtane luknjice na spomlad z voskom, skorjo pa na jesen namažemo z debelejšo te-

jazljivim glasom, kakor bi se bal izgovoriti, kar je hotel. »Vi se norčujete, toda vi ne veste, da so tajne moči v naravi, ki nam, če jih prav uporabimo, dovolijo vpogled v deželo prihodnosti, ki je sicer nam prikrita. Ali niste nikdar slišali o žalik-ženah ter vedeževalkah, ki imajo dar, da berejo v knjigi bodočnosti ter znajo napovedati, kakšna usoda je komu določena.«

»Seve sem slišala,« odvrne grofica, »marsikaj o vedeževalkah, toda jaz temu ne poklanjam dosti vere.«

»Kar se mene tiče,« reče grof, »morem reči, da se nimam zahvaliti umetnosti mnogo hvaljenih zdravnikov, če sem po 26 tednih zopet ozdravel, marveč je to delo take razumne ženske, glede katere vi dvomite, da bi mogla delati čudeže.«

Grofica se molče vsede ob strani grofa Tatenbaha, ki nadaljuje:

»Vedite, grofica, ko sem pred več kakor pol letom ležal bled in bolan v postelji ter že skoraj obupal nad življenjem in mi je celo slavni Dr. Eisenschmied prerokoval le še nekaj dni življenja, tedaj mi je prinesel moj zvesti sluga Boltazar v mali steklenici grenke kapljice, ki jih je skuhal modra ženska v Turnišču na Ptujskem polju, za kar sem moral šteti več cekinov. Kap-

ljice so bile izvanredne moči ter je le mala množina zadostovala, da so se zopet vzbudile moje življenjske sile v veliko začudenje mojih zdravnikov, kajti že po osmih dneh sem popolnoma ozdravel.«

»Res čudno,« vzklikne grofica.

»Da, čudno,« nadaljuje grof, »tako si mislim, da ta ženska na Ptujskem polju mora vedeti marsikaj tajnega, kar je v naravi, in bo gotovo tudi meni povedala, ko pridem na predvečer Sv. Antona Puščavnika k njej, kam vodi moja pot, katero hočem nastopiti, ali do sreče ali v pogubo.«

Grofica je položila roko na grofove rame, njene žareče oči so postale rosne.

»Grof,« reče z mehkim glasom, »ta dvojna igra ne more roditi nič dobrega, marveč vas bo spravila v navskrižje z vsemi strankami. Mislite na to, da se neresnica vedno zakrije, le resnica ostane. Le hiter in odkrit boj z nasprotnikom dovede do cilja. Zakaž bi se grof Tatenbah plazil potuhnjeno kakor mačka, ko bi lahko igral vlogo leva? Ana Katarina Zrinjska hoče odkrit boj resnice. Kako naj bi verjela zagotovilom ljubezni moža, katerega ne more spoštovati kot omahljivega človeka, ki ima same drev-

„Po divjem Kurdistanu“

bodo imeli naslov nadaljnj

4 zvezki

Karl May-ovih spisov.

Prvi od teh je že izšel v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Stane Din 12

kočino. Mazilo naj bo iz živinskega gnoja, goveje krvi in na vsakih 100 l je treba pridjati še 1 kg tobačnega ekstrakta.

Tako se glasi Germov članek o lubadarju, katerega so krstili na Dunaju z latinskim imenom »Animandrus dispae«. Zanimivo in obenem podučno za naše sadjarje bi bilo, ako bi javili morebitni pojav tega uničevalca sadonosnikov uredništvu »Slovenskega Gospodarja« še drugi sadjarji. Hrošč se ni pokazal le v Pekrah, ampak gotovo še po drugod.

*

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 10. maja so pripeljali šeparji na 36 vozov 97 komadov zaklanih svinj; kmetje 12 voz krompirja, 4 voze sena, 2 voza otave, 2 voza slame in 1 voz škopa. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 30 Din, špeh 18 do 21 Din. — Krompir je bil po 0.75 do 1, čebula 2.50 do 3 Din. Seno 70 do 85, otava 80 do 90, slama 45 do 50, 1 škop slame 1.50 do 2 Din. Pšenica 2.50, ječmen 2, rž 2, oves 1.25 do 1.50, kuzuza 2, ajda 1.50 do 2, proso 2.50 do 3, fižol 2.50 do 3 Din. Kokoš 35 do 55, par piščancev 50 do 75, gos 70 do 90, puran 100, domači zajec 10 do 40 Din. Suhe slive 10 do 12 Din. Česen 16, kislo zelje 3 do 4, kislja repa 2 Din. Gobe 2.50 do 3 Din. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 40 do 48, jajca 0.65 do 1, med 14 do 20 Din.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejem dne 9. maja je bilo pripeljanih 359 svinj in šest kozličkov; cene so bile sledeče: Mladí prašiči 5 do 6 tednov stari komad od Din 120 do 180; 7 do 9 tednov stari od Din 160 do 200; 3 do 4 mesece stari od Din 350 do 550; 5 do 7 mesecev stari od Din 600 do 700; 8 do 10 mesecev stari od Din 800 do 950; eno leto stari od Din 1050 do 1280. En kg žive teže od Din 12 do 13.50; en kg mrtve teže od Din 17 do 18.50. Prodanih je bilo 342 svinj in 4 kozlički. Kupčija je bila živahna in to vsled tega, ker ljudje ne morejo prodati krompirja, pa kupujejo mlade prašiče in jih redijo s krompirjem, tako da je špeh cenejši kot meso.

Vozni red za Din 2.—

(po pošti Din 2.50 poslati v znamkah naprej, ako se naroči le en izvod) za vse železniške in avtobusne proge Slovenije dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Majniški izlet priredi Ljudski oder iz Maribora za članstvo in prijatelje društva k Sv. Lovrencu na Pohorju v nedeljo, dne 18. maja, kjer vprizori ob pol štirih popoldne znano versko igro »Trosila bom rože« ali sv. Terezija od Deteta Jezusa. Radi odhoda na novo službeno mesto režiserja Hinka Gračner, vodi igro g. Kramberger Franjo, poznan kot režiser Hassanaglice, vprizorjene lansko leto v Narodnem gledališču z velikim uspehom. Sodeluje pri prireditvi lastni društveni salonski orkester. Iskreno vabljeni vsi Sv. Lovrenčani in okoličani na prireditev te krasne verske drame, vsi naši prijatelji v Mariboru pa iskreno vabljeni na izlet z nami.

Študenti pri Mariboru. V nedeljo, dne 18. maja napravi Katoliško slovensko izobraževalno društvo romarski izlet k Sv. Urbanu nad Kamnico. Kraj zbirališča za odhod je pred cerkvijo sv. Jožefa in sicer ob pol 6. uri zjutraj. Ob 9. uri bo pri Sv. Urbanu sveta maša s cerkvenim govorom. Prav toplo se vabi vse člane.

Gornja Sv. Kungota. Katoliško prosvetno društvo v Gornji Sv. Kungoti priredi na Križevu, dne 29. maja pri Sv. Križu nad Mariborom ob 3. uri popoldne uprizoritev zgodovinske igre »Žrtve spovedne molčečnosti« v petih dejanjih. Naj noben ne zamudi ogledati si veličastno v srce segajočo igro! K obilni udeležbi vabi dramatični osek prosvetnega društva v Gornji Sv. Kungoti.

Katoliško prosvetno društvo št. III v Slov. goricah priredi v nedeljo dne 25. maja po večernicah veliko tombolo. Čisti dobiček se bo porabil za nabavo dobrih krščanskih knjig. — Dobitki so lepi. Tombolska kartica stane 2 Din. Za 2 Din boš lahko dobil lepo mizico, sodček dobrega vina itd. Pridite vsi in poskusite srečo.

Sv. Trojica v Slov. goricah. V nedeljo, dne 18. maja priredi v samostanski dvorani Mladeniška Marijina družba iz Maribora ob treh popoldne kratko predavanje in nabožno viteško igro v petih dejanjih »Valovi strasti in

Kdor si želi cene in dobre obleke naj se oglasi v konfekcijski in modni trgovini
ŽIGA WEISS
Celje-Gaberje 591 II

ljubeznik ali »Zmaga bratske ljubezni«. Tako lepe predstave Trojičani še niste videli. Pridite pogledat.

Polzela. Tukajšnje prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 18. maja v dvorani g. Cimperman na Polzeli dramo v 4 dejanjih »Materinsko srce«. Začetek ob treh popoldne. Pred predstavo in po njej nastop moškega in mešanega cerkvenega pevskega zbora. Čisti dobiček je namenjen za novi oltar v župni cerkvi. Z ozirom na plemeniti namen prireditve vabimo k najobilnejši udeležbi. Bog živi!

Št. Janž pri Velenju. V nedeljo, dne 4. maja tega leta po večernicah nam je v društvenih prostorih priredila naša šolska mladina pod vodstvom večšega in požrtvovalnega učiteljskega krasno uspelo igro »Vražec«. Po kratkem govoru šolarja o pomenu igre so se vrstile ljubke deklamacije in pristrčni prizorčki, ki so nudili mnogo smeha in zdravega jedra. Igro so vsi igralci izvrstno pogodili in nudili občinstvu prijaten užitek. Tudi petje šolarjev v odmorih je bilo brezhibno. Zato pa občinstvo tudi ni štedilo z dolžno pohvalo. Prirediteljem kakor sodelujočim moramo samo čestitati. —

Vojnik pri Celju. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Vojniku si je zadnji čas nabavilo precej novih knjig kakor: Z ognjem in mečem, Kraljica mučenica, Pont-des-artiska beračica, Kemija, Na krvavih poljanah in še mnogo drugih lepih povesti in romanov. Knjige se delijo vsako nedeljo od pod 10. do 10. ure popoldne in po maši. Izposojevalnina od posamezne knjige je 50 par, a od večje (na primer letniki Dom in svet) 1 Din. Ob nedeljah popoldne, ko imamo dosti prostega časa, čitajmo lepe in koristne knjige, od katerih bomo imeli mnogo več koristi, kakor tisti, ki gredo v gostilne, pa prihajajo na večer domov ali pa kje v polnoči praznih žepov in težkih pijanlih glav. Težkih glav, radi tega se že nobeden ne menj toliko, a ker je medtem izgubil iz žepa marsikateri dinar za nepotrebno, radi tega se praska marsikateri za nješ. Kateri pa ne hodi v gostilne in raje ostane doma pri knjigah in čita dobre liste, temu se pa ni treba bati težkih glav in suhe v žepu! —

Dekle iz boljše kmetijske hiše, ki zna tudi nemško, se sprejme takoj kot učenka za kuhanje. Predstaviti G. Pichler, Ptuj. Gostilna Društveni dom. 671

Majster se sprejme s 1. junijem. Naslov v upravlilista. 676

Organist in cerkovnik želi službo spremaniti, najraje v bližini Maribora. Naslov v upravlilista. 675

Hranilnica in posojilnica Slivnica pri Mariboru, r. z. z. n. z. ima redni občni zbor v posojilniških prostorih v četrtek, dne 29. maja 1930 ob 8. uri zjutraj. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Računski zaključek za 1929. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti. Ako občni zbor ob določeni uri ni sklepčen, se vrši na istem prostoru in z istim dnevnim redom čez pol ure drug občni zbor, kateri sklepa pri vsakem številu navzočih članov. 673

Lep travnik, pribl. 14 oralov ob glavni cesti pri Sv. Marjeti ob Pesnici se proda skupno ali pa parcelira. Prodajna cena in pogoji se izve pri g. Antonu Šuman, posestnik in lastnik pri Sv. Marjeti 672

Lepa ženska je stala kakor strog sodnik pred grofom, ki se spusti mahoma pred njo na kolena.

»Ti si moja iskreno ljubljena Katarina,« vzklikne, »ti si duša moje duše, življenje mojega življenja, napravi iz mene, kar hočeš, moje življenje, moja sedanjost, moja bodočnost je tvoja. Govori, krasna ženska, kaj naj storim, da ti ugam.«

»Delaj,« reče grofica, »če hoče grof Tatenbah biti trden in moški zaveznik mojih prijateljev na Ogrskem ter doseči, da postane njegov starodavni rod še bolj slaven in mogočen, mora opustiti dvojno igro in očitno ter odločno stopiti na bojišče, na katerem ga pričakujejo njegovi prijatelji.«

»To hočem, kakor gotovo imam dušo v telesu,« reče grof ves navdušen.

»Dobro,« odvrne grofica, dokažite, da ste res plemenitaš v pravem pomenu besede. Delajte in poklonite mi uspehe, tedaj bo Ana Katarina Zrinjska vpletla med latorike, ki si jih pribori grof Tatenbah za svobodo, tudi nežne in ljubke ročice ljubezni.«

Grofica Zrinjska se naenkrat dvigne.

»Vidite,« vzklikne grof, »ravno sedaj hočete

oditi, ko ste slišali ponovno prisego moje zvestobe za stvar naše domovine?«

»Grof,« odvrne Katarina Zrinjska resno, »rekla sem vam že, da so potrebna dejanja, da morem verjeti vaši ljubezni. Čez mesec dni se zopet tukaj vidiva. Zdaj pa zdravstvujte, moj Erazem, in to bodočemu osvoboditelju Ogrske.«

Pri teh besedah objame grofica Zrinjska Tatenbaha ter ga strastno poljubi na čelo.

»Katarina ostani,« zaprosi grof Tatenbah ves omamljen in razburjen od nenadnega izraza ljubezni, ki ga mu je izkazala ponosna grofica.

V tem trenutku zazveni glas srebrnega zvončka pred sobano. Grof Tatenbah stopi skozi dvori v preddvorano. Tam je stal Boltažar, njegov sluga.

»Kaj hočeš,« zakriči grof razburjen.

»Cesarski dvornosodni tajnik Krištof Abele pl. Lillenberg se je na potovanju s Primorskega na Dunaju ravnokar zglašil in hoče nujno z vami govoriti,« poroča sluga.

»Grom in strela,« huduje se grof, »ravno v tej uri, pelji ga v sprejemnico in skrbi za pogostitev, v eni uri sem pri njem.«